

1051 Budapest, Arany János utca 1.
Levél cím: H-1245 Budapest, Pf.: 1002
Telefon: +36 (1) 411-6387
FAX: +36 (1) 331-6954

Javaslatok az adatkezelési terv elkészítéséhez

A következő szempontokat javasoljuk az adatkezelési tervben kifejtetni, amennyiben relevánsak, értelmezhetőek a projekt keretében keletkező vagy felhasznált adatokkal kapcsolatban.

Csekély mennyiségű kutatási adat esetén

Ilyen esetben az adatok a kutatási dokumentációban és a megjelent publikációkban érhetőek el. A kutatási dokumentáció megőrzéséről kell nyilatkozni.

Pl. az ásatási naplók és dokumentáció a Magyar Nemzeti Múzeum adattárába kerül; a csekély mérési adat a publikációkban közlésre kerül táblázatos formában.

Más projektek nyilvánosan elérhető adatainak használata esetén

Amennyiben a projekt során publikált, nyilvánosan rendelkezésre álló, adatbankban hozzáférhető adatokat használnak fel (nagy mennyiségű, a kutatás szempontjából alapvető adatot – nem számítva a szakirodalomban, cikkekben megjelent adatokat), itt kell megadni a forrást.

Pl. NASA STScI MAST – Hubble Space Telescope adatok; OTKA K xxxxx projekt adatai a REAL repozitóriumban; az OpenBioMaps adatbázisból származó lekérdezés alapján készült a kutatás, a pontos lekérdezés és eredménye DOI azonosítóval jelölve a REAL-Data repozitóriumban kerül elhelyezésre.

Nagy kutatási infrastruktúrák használatának esetén

Amennyiben a projektben tervezi nagy kutatási infrastruktúrák használatát, nevezze meg azokat.

Pl. CERN LHC; ELIXIR, ESO VLT; stb.

Az adatok jellege, mennyisége

- Az adatok jellege: meg kell adni a kutatás során keletkező adattípusokat, (pl. kép, spektrum, címkézett szöveg, táblázat, stb.).

Pl. JPEG formátumú képek; XML-TEI címkézett szöveg; spektrumok FITS formátumban; kérdőívek CSV formátumban; laborjegyzőkönyv; ásatási napló.

- Az adatok mennyisége: adatállományok becsült darabszáma, terjedelme.

Pl. ~10 ezer kép, egyenként 200 MB; kb. 1 TB; néhány tucat kisméretű táblázat.

Az adatok hosszú távú megőrzése

Az adatokat valamilyen memória-intézményben (pl. könyvtár, múzeum, levéltár, adatbank), megfelelő hosszú távú megőrzésre alkalmas adatbázisban (pl. repozitórium) célszerű elhelyezni és [DOI azonosítókkal](#) ellátni. Az elhelyezésre szolgáló repozitórium, adatbázis lehet nemzetközi, ill. hazai, országos vagy helyi, intézményi üzemeltetésű.

Pl. a projekt lezárta után az MTA KIK REAL repozitóriumban helyezem el az adatokat DOI azonosítókkal ellátva; a CERN Zenodo repozitóriumban helyezzük el az adatokat; az OpenBioMaps adatbázisba kerülnek az adatok, ahol a hosszú távú megőrzésről az MTA KIK REAL repozitóriuma gondoskodik.

1051 Budapest, Arany János utca 1.
Levél cím: H-1245 Budapest, Pf.: 1002
Telefon: +36 (1) 411-6387
FAX: +36 (1) 331-6954

Állandó, egyedi azonosítók használata

Milyen egyedi azonosítókkal látja el az adatokat (pl. DOI)?

Pl. A feldolgozott, anonimizált gyógyszeres hatásvizsgálati adatok DataCite DOI azonosítókat kapnak az MTA KIK segítségével.

Esetleges kockázatok és ezek kezelése

Itt kell megadni az esetleges etikai, biztonsági, személyes adatok kezeléséből adódó, veszélyeztetett fajok vagy régészeti objektumok pontos helyének közléséből fakadó (stb.) kockázatokat.

Pl. a kérdőívek nem tartalmaznak személyes adatokat, kockázat nincs; a kérdőíves adatokat anonimizáljuk; a személyes adatok miatt az adatok zárt archiválását kérjük; a védett madarak fészkelési helyeinek koordinátáit az esetleges károkozást megelőzendő pontatlan koordinátákkal szerepeltetjük.

Fontosabb adatfeldolgozási műveletek

Itt lehet megadni az adatok feldolgozásának fontosabb lépéseit, az adatfeldolgozáshoz felhasznált szoftvereket.

Pl. A CCD felvételek szokványos redukcióját az IRAF szoftvercsomaggal végezzük.

Minőségbiztosítás

Itt lehet megadni azt, terveznek-e valamilyen, a megszokott gondos adatkezelésen túlmenő minőségbiztosítási eljárást alkalmazni?

Pl. Meggyőződünk arról, hogy a felhasznált adatok eloszlása legyen reprezentatív, és a mennyiségük tegye lehetővé statisztikailag szignifikáns következtetések levonását (a kutatás megkezdése előtt meghatározott paramétereket megadva).

Az adatok hozzáférhetősége, felhasználási licenc

Meg kell adni a hozzáférhetőséget, hogyan juthat az adatokhoz az igénylő, illetve a hozzáféréseken túl mit tehet az adatokkal, felhasználásuk, közzétételük esetén milyen szabályokat kell követnie.

Pl. nyílt hozzáférés, [CC BY](#) licenc; nyílt hozzáférés, [CC BY-NC-ND](#) licenc; zárt hozzáférés (a kockázatoknál kifejtett indoklás miatt); nyílt hozzáférés [CC BY](#) licenccel 2022. jan. 1. után; kutatási terv benyújtása után egyedi elbírálás szerint kutatható; az adattár látogatási és felhasználási szabályzata szerinti feltételekkel kutatható; a szoftver forráskódja az [GNU GPL](#) licenc szerint használható fel.

Az adatkezelés esetleges költségei

Itt lehet megnevezni a kizárólag az archiválás és hozzáférhetővé tétel érdekében végzett tevékenységek költségét.

Pl. az archiváláshoz szükséges anonimizálás elvégzése kb. 100 eFt-ba kerül, a pénzügyi tervbe betervezve; a DOI-k költsége kb. 100 USD.

1051 Budapest, Arany János utca 1.
Levél cím: H-1245 Budapest, Pf.: 1002
Telefon: +36 (1) 411-6387
FAX: +36 (1) 331-6954

Az adatok értéke, további felhasználhatósága

Itt kell megadni az adatok előre látható hasznosíthatóságát további kutatási projekteknél, esetleges gazdasági hasznosíthatóságot (stb.).

Pl. az adatok felhasználhatóak a légszennyezésből adódó egészségügyi kockázatok monitorozására; az adatok várhatóan felhasználhatóak az autóiparban működő vállalkozások számára.

Szakterületi adatkezelési protokollok (Domain Data Protocols)

Szakterületi adatkezelési protokollok alkalmazását javasolja a Science Europe a pályázatonként elkészítendő adatkezelési tervek helyett. Ezek leírják az adott tudományterület bevett, általánosan alkalmazott adatkezelési szabályait. Ilyen protokollt egyelőre nem ismerünk, ám a jövőben várhatóan közreadnak ilyeneket. A hazai, tudományos kutatással foglalkozó intézmények készíthetnek ilyen ajánlásokat az egyes tudományterületeken dolgozó kutatóik részére. Amennyiben ilyen protokollokat az intézmények nyilvánosságra hoznak, a kutatók pályázataikban hivatkozhatnak ezekre adatkezelési terv megadása helyett.

[Science Europe Guidance Document](#). Presenting a Framework for Discipline-specific Research Data Management (January 2018)